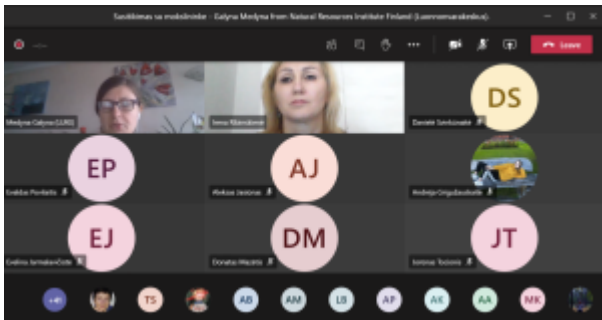


# PAMOKA SU MOKSLININKE IŠ SUOMIJOS



**Gruodžio 11 d. Alytaus Jotvingių gimnazijoje I- IV klasių mokiniai ir gimnazijos administracija dalyvavo fizikos pamokoje, kurią organizavo fizikos mokytoja metodininkė Irena Ribinskienė. Vyko antras susitikimas – atvira diskusija su mokslininkais.**

Šį kartą susitikome su mokslininke Galyna Medyna iš Suomijos, Gamtos išteklių instituto. Mokslininkės tyrimo sritis – bioekonomika ir aplinka, tvarumo mokslas.

Mokslininkė pradėjo diskusiją pristatymu apie savo gyvenimą ir mokslinį darbą. Galyna Medyna yra inžinierė ir mokslininkė, kilusi iš Prancūzijos, dirbo Europos Komisijos Jungtiniame tyrimų centre aplinkos politikos srityje, šiuo metu dirba Suomijos Gamtos Išteklių Institute kaip klimato poveikio, bioekonomikos ir tvarumo mokslininkė. Šiuo metu Suomija dėl šiaurinės padėties gana stipriai jaučia klimato kaitos poveikį, ypač temperatūros kilimą. Šalis turi daugybę miškų ir kitų gamtos išteklių, siekia kuo labiau prisidėti prie pasaulinio klimato reguliavimo visame pasaulyje, išlaiko stiprią ekonomiką. Klimato kaitos kontekste yra neišvengiamos ir vienodai svarbios dvi sąvokos: klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos pokyčių. Pagrindinė mokslininkės darbo sritis yra didesnė pridėtinė vertė iš turimos biomasės, užtikrinant teigiamą poveikį žmonėms, socialinėms problemoms ir klimato pokyčiams. Todėl vienas svarbiausių klimato kaitos švelninimo tikslų – sumažinti neigiamą įtaką turinčią žmogaus veiklą ir stabilizuoti

šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį žemės atmosferoje taip, kad prie klimato kaitos pokyčių ekosistemoms pavyktų prisitaikyti natūraliai. Šia tema mokslininkė atvirai bendravo su mokiniais, išsamiai atsakė į mokinių pateiktus klausimus, apžvelgė Suomijos ir Prancūzijos mokyklų ugdymo sistemą. Mokiniai domėjosi mokslininkės karjera, klimato kaitos pokyčiais, kaip skatinti žmones prisidėti prie klimato kaitos pokyčių švelninimo, kaip klimatas pasikeis po 10 metų ir ką NASA turi bendro su klimato kaita. Taip pat mokiniai kėlė tokius klausimus: kas atsitiks, jei kitas saulės ciklas taps mažiau aktyvus? Ar pereisime į naują ledynmetį? Mokiniai prašė paaiškinti miesto šilumos salos efektą, teiravosi, ar mokslininkės tiriamoji veikla Suomijoje įtakos gyventojus prisidėti prie klimato kaitos pokyčių švelninimo. Mokslininkė teigė, kad miško, kaip degalų šaltinio, naudojimas reiškia, kad bus didinamas miškų kirtimų kiekis. Ji teigė, kad medienos naudojimas trumpalaikiams produktams, pvz., celiuliozei, popieriui ir energijai, grąžina CO<sub>2</sub> į atmosferą gerokai greičiau. Suomijos vyriausybės tikslas-naudoti medieną kaip atsinaujinančius išteklius, prisidedant prie klimato kaitos švelninimo 3 skirtingais būdais: apsaugant ir didinant esamus anglies išteklius ir absorbentus, sukuriant naujas anglies atsargas ir absorbentus, pakeičiant iškastiniu kuru energiją, žaliavą ir produktus – biomase. Suomija nustatė tvirtus medienos naudojimo didinimo tikslus, siekia tvariai sušvelninti klimato kaitą. Mokslininkė Galyna Medyna su mokiniais ieškojo sprendimų, kurie leistų sušvelninti klimato kaitos poveikį ir užtikrinti biologinę įvairovę. Mokiniai sužinojo, kad klimato kaitos švelninimas ypač svarbus energetikos, transporto, pramonės, atliekų tvarkymo, žemės ūkio, miškų ūkio sektoriuose ir neįmanomas be visuotinio žmonių elgsenos įpročių keitimo.

Gimnazijos direktorius Donatas Vasiliauskas teigė, kad gimnazijos mokiniams tokie susitikimai-atviros diskusijos su mokslininkais yra naudingi. Jie skatina tarptautiškumą, mokiniai tobulina ne tik savo dalyko žinias, bet ir užsienio

kalbų įgūdžius. Gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Renata Romanovienė domėjosi Suomijos mokyklų patirtimi ekologiniame ugdyme.

Irena Ribinskienė